ÎNTOARCEREA ACASĂ

— “The Man Who Walked Home” 1972 —

de James Tiptree Jr.

Traducerea: Ştefan Ghidoveanu

... GREŞEALĂ! Teroare! Şi el, înghesuit şi pierdut acolo - împins în imposibilitate, abandonat, fără a se şti niciodată cum, un om nepotrivit în cel mai aiurea dintre toate locurile aiurea din acest inimaginabil colaps al unui mecanism imposibil de a mai fi imaginat vreodată - eşuase, distrus, ruinat, cu posibilităţile de salvare spulberate, el, care în acea nanosecundă îşi dădu seama că n-o să mai poată îndura, că rezistenţa îl părăseşte, îndepărtîndu-se pe cea mai lungă cale spre viaţa care se retrage pîlpîind, dispărînd, pentru vecie, dincolo de icnetul lui de spaimă care-l proiectează în vîrtejul ultim dincolo de care se află căminul său, viaţa sa, chiar şi posibilitatea lui de a fiinţa; văzîndu-l cum îl absoarbe înapoi, în cel mai adînc stomac, dizolvîndu-l, părăsindu-l, singur şi uitat, pe ce fel de ţărm necunoscut? Al totalei erori? Al frumuseţii ascunse în spatele bucuriei, poate? Al groazei? Al lipsei de însemnătate? Sau doar al profundei deosebiri? Dar, orice ar fi fost acel loc în care nimerise din greşeală, cu siguranţă că n-ar fi suportat să-şi ducă acolo viaţa, aberaţie violentă şi siluitoare; şi el, feroce, curajos, ţicnit... încleştat într-un protest total, ca o lovitură de pumn ivită dintr-o totală repudiere a lui însuşi, acolo, în acel loc uitat, ce avea să facă?... Respins, exilat, tînjind după casă mai disperat decît o fiară rătăcită, hoinărind către un culcuş inaccesibil, culcuşul lui, CĂMINUL lui... şi nici un drum, nici o posibilitate de transport, fără vehicule, instrumente, maşini, fără nici o forţă în afara hotărîrii sale neclintite năzuind către casă de-a lungul acestui vector de fugă, ultima şi singura salvare. Ce să facă?

Mergea.

Acasă.

* * *

Se poate spune că ceea ce a dat peste cap activitatea celei mai importante concesiuni a Centrului de Accelerare a Particulelor din Bonneville, Idaho, nu a fost niciodată cunoscut prea exact. Altfel spus, toţi cei care ar fi fost capabili să detecteze eroarea de funcţionare iniţială au fost ei înşişi victime imediate, în marea catastrofă care a urmat.

Natura acestui cataclism fulgerător nu a fost nici ea înţeleasă de la început. Tot ce s-a ştiut vreodată în mod absolut sigur a fost faptul că la orele 11:53, în ziua de 2 mai 1989, Stil Vechi, laboratoarele Bonneville şi tot personalul au fost

transformate într-o formă a materiei dislocată pînă la cele mai intime nivele, ceva asemănător cu o plasmă de înaltă energie şi care se răspîndi rapid prin aer, însoţită de manifestări seismice şi evenimente atmosferice.

Din nefericire, zona atinsă de respectiva anomalie includea şi un sistem operaţional de urmărire a armelor nucleare, de tip „Mirv Watchdog Bomb”.

În coşmarul următoarelor ore, populaţia Pămîntului fusese în mare parte nimicită, biosfera - alterată şi Pămîntul însuşi primise marca unui mare număr de cratere „convenţionale”. Timp de mai mulţi ani după aceea, supravieţuitorii au fost preocupaţi numai de găsirea unei căi de existenţă, aşa încît scobitura nisipoasă, cu contur caracteristic, de la Bonneville, a fost lăsată pradă vremii, singură în schimbătorul ciclu al anotimpurilor.

Nu era un crater larg; avea doar cu ceva peste un kilometru în diametru şi-i lipseau obişnuiţii pereţi laterali supraînălţaţi. Suprafaţa lui era acoperită cu o substanţă fin divizată, care se întărise, transformîndu-se în pulbere. Înaintea începerii sezonului ploios semănase cu o cîmpie tipică şi doar din anumite unghiuri, dacă cineva ar fi inspectat craterul, s-ar fi putut detecta prezenţa unei mici zone netede, exact în apropierea centrului.

La două decenii de la dezastru, un grup de oameni scunzi şi oacheşi apăru dispre sud, mînînd o turmă de animale semănînd vag cu nişte oi. În acea vreme, craterul se înfăţişa ca un bazin larg, de mică adîncime, în care iarba nu creştea decît cu greu, fără îndoială datorită lipsei aproape complete a microorganismelor din sol. Cu toate acestea, nici plantele firave din interiorul craterului, nici iarba crescută exploziv în împrejurimile acestuia nu păreau periculoase pentru animale. Cîteva colibe din buşteni negeluiţi se înălţară lîngă marginea de sud a clădirii şi o cărăruie slabă, abia observabilă, începu să-şi croiască drum de-a curmezişul craterului, trecînd chiar prin pata pustie din centru.

Într-o dimineaţă de primăvară, doi copii care-şi duseseră oile pe poteca marcată se întoarseră înapoi în tabără, urlînd cît îi ţineau puterile. Un monstru răsărise ca din pămînt în faţa lor, un animal uriaş şi neted, scoţînd un urlet înspăimîntător. Dispăruse apoi cît ai clipi din ochi, zguduind solul şi lăsînd în urmă-i un

miros groaznic. Oile fugiseră care încotro.

Din moment ce ultima afirmaţie era în mod vizibil adevărată, cîţiva adulţi porniră în cercetare. Negăsind însă nici un semn despre monstru şi nici locul unde s-ar fi putut ascunde, puseră ordine în lucruri ciomăgindu-i serios pe cei mici care, la nivelul lor, rezolvară şi ei problema, făcînd de atunci un ocol larg în jurul petei; şi astfel, nimic nu se mai întîmplă o bucată de vreme.

În primăvara următoare, episodul se repetase. De data aceasta, între martori se afla şi o adolescentă, dar tot ce putuse ea să adauge la spusele celorlalţi era că monstrul părea să se ivească stînd întins peste pămînt, fără să facă nici o mişcare. Exista acolo şi o porţiune de teren nivelată în noroiul din jur. Din nou nu s-a găsit nimic; un idol păzitor de rele, confecţionat dintr-un par despicat în două, fu amplasat în cuprinsul petei.

Cînd lucrurile se repetară aidoma, pentru a treia oară, un an mai tîrziu, zona de ocolire fu lărgită şi se plantară în plus şi cîteva nuiele vrăjite. Dar, cum din zonă nu părea să ameninţe nici un pericol direct şi cum oamenii cei oacheşi văzuseră locuri unde treburile mergeau şi mai rău, creşterea vitelor îşi urmă cursul, netulburată. Odată cu scurgerea timpului, alte cîteva apariţii, mai mult sau mai puţin instantanee, ale monstrului, fură observate, şi de fiecare dată ele aveau loc numai primăvara.

La sfîrşitul celui de-al treilea deceniu al noii ere, un bătrîn înalt coborî şchiopătînd colinele dinspre sud, împingînd înainte-i, la vale, un balot aşezat pe o roată de bicicletă. Îşi ridică tabăra în partea exterioară a craterului şi curînd găsi locul de unde apărea de obicei monstrul. Se simţea ispitit să-i iscodească pe localnici cu întrebări, dar cum nimeni nu l-ar fi înţeles, renunţă, mulţumindu-se să schimbe cu ei un cuţit pentru ceva de-ale gurii. Deşi era în mod evident un ins lipsit de apărare, un lucru anume din înfăţişarea sa îi opri pe ceilalţi din intenţia lor de a-l ucide, ideea dovedită mai tîrziu plină de înţelepciune, căci străinul ajută femeile grupului la vindecarea cîtorva copii bolnavi.

Îşi petrecu apoi mult timp în preajma locului de unde se ivea monstrul şi se afla pe aproape cînd avu loc următoarea apariţie. Asta-l întărîtă la culme, făcîndu-l să îndeplinească mai multe lucruri aparent nepericuloase, dar oricum inexplicabile, între care şi mutarea, tîrîş-grăpiş, a taberei, în interiorul

craterului. Rămase acolo un an împlinit, studiind locurile, şi se poate spune că, aflîndu-se atît de aproape, ar fi fost imposibil să-i scape vreo nouă apariţie a monstrului. După care îşi pierdu cîteva zile cioplind o piatră magică, destinată acelui loc; în cele din urmă plecă spre nord, şchiopătînd, aşa cum venise.

Alte cîteva zeci de ani se scurseră. Craterul se eroda treptat şi un torent ivit în urma acţiunii ploilor dăduse naştere, implicit, unui stăvilar mobil aşezat de-a lungul uneia dintre marginile bazinului. Păstorii cei arşi de soare şi oile lor fură atacaţi de o ceată de oameni cu părul cărunt, după care supravieţuitorii părăsiră locurile, îndreptîndu-se spre est. Iernile grele, caracteristice altădată pentru Idaho, deveniseră acum foarte blînde; plopi tremurători şi eucalipţi încolţiră în cîmpia umedă. Cu toate acestea, craterul era în continuare lipsit de copaci, vizibil doar ca o groapă aplatizată, mustind de iarbă, în centrul căreia o anumită porţiune rămînea în continuare aridă. Văzduhul se mai limpezi oarecum.

După încă treizeci de ani, o hoardă numeroasă de negri apăru în nişte harabale trase de boi şi rămase locului pentru un timp, dar îşi luă tălpăşiţa de îndată ce i se înfăţişă şi ei monstrul cu uruit de tunet. Şi ca întotdeauna cîţiva vagabonzi rămaseră pe loc, despărţindu-se de grup.

Cinci decenii mai tîrziu, o mică aşezare permanentă crescuse întinzîndu-se pînă la şirul de coline cel mai apropiat, de pe care oameni călărind pe nişte căluţi cu spinările vîrstate în culori întunecate mînau un soi de vite gheboase, pînă în imediata apropiere a craterului. Lîngă zăgazul care oprea ploile, un păstor îşi construise o colibă devenită cu timpul locuinţă pentru o familie numeroasă, ai cărei membri aveau pielea de culoarea măslinei şi părul roşu ca focul. La timpul cuvenit, unul dintre ei fu martorul ţîşnirii monstrului, dar cu toate acestea grupul nu plecă. Rămase să ţină companie pietrei lăsată de bătrînul cel înalt şi şchiop şi care încă se mai afla la locul ei, fără ca nimic să-i tulbure pacea.

Gospodăriei de pe coama craterului i se mai adăugară în timp şi altele, şi tot cam pe-atunci urma potecii care traversa zona deveni un drum de căruţe, cu un pod de buşteni aruncat peste albia torentului. În centrul craterului, devenit pe alocuri abia discernibil, drumul făcea o cotitură, ocolind o porţiune acoperită cu ierburi, în care se găseau un metru pătrat de

pămînt gol, bătătorit într-un mod curios, şi o rocă de gresie cu încrustaţii adînci.

Apariţia monstrului era cunoscută acum ca avînd loc cu regularitate în acel punct, într-o anumită zi din primăvară, iar copiii comunităţii, căpătînd cu timpul curaj, se apropiau tot mai des de pata aceea ciudată, îndemnîndu-se unii pe alţii. Începu să se facă tot mai des referire la monstru cu o frază traductibilă aproximatriv prin expresia „Bătrînul Dragon”. Apariţiile Bătrînului Dragon erau întotdeauna aceleaşi: o scurtă şi violentă bubuitură de tunet, care începea şi se termina la fel de brusc şi în mijlocul căreia creatura asemănătoare dragonului era văzută agitîndu-se, aparent furioasă, deşi în realitate ea nu se mişca din loc niciodată. După care urma un miros neplăcut şi pămîntul fumega. Oamenii care văzuseră totul mai îndeaproape vorbeau şi de o senzaţie stranie, care le dădea fiori.

La începutul celui de al doilea secol, doi tineri intrară călare în oraş, venind dinspre nord. Căluţii lor erau mai miţoşi decît cei din rasa locală, iar echipamentul pe care-l purtau includea şi două obiecte asemănătoare unor cutii, pe care tinerii le dădură jos în locul apariţiei monstrului. Rămaseră în zonă un an întreg, observînd două materializări ale Bătrînului Dragon şi furnizînd localnicilor veşti şi hărţi ale drumurilor şi oraşelor comerciale aflate în regiunile mai reci din nord. Construiră apoi o moară de vînt, care fu acceptată de comunitate, şi se oferiră să construiască şi o maşină care să dea lumină, dar fură refuzaţi. Atunci tinerii plecară, luînd cu ei cutiile, după ce în zadar încercaseră să convingă un băiat de prin partea locului să înveţe să le folosească.

În cursul următoarelor decenii, alţi călători se opriră, minunîndu-se de apariţiile monstrului, iar în munţii din sud avură loc lupte sporadice. Una dintre bandele înarmate făcu o incursiune în interiorul craterului, cu intenţia de a pune mîna pe vitele sătucului aflat acolo. Incursiunea fu respinsă, dar călăreţii aduseră cu ei o boală care păta pielea şi care ucise pe mulţi dintre localnici. În tot acest timp, locul arid din centrul craterului continua să existe şi monstrul să-şi facă apariţia acolo cu regularitate, fie că era observat sau nu.

Oraşul de pe coline se mări şi-şi schimbă înfăţişarea, în timp ce cătunul din crater crescu şi el, pînă ajunse la dimensiunile unui oraş. Drumurile se lărgiră, înlănţuindu-se într-

o reţea. Acum pe coline creşteau conifere de culoare gri-verzui, care se răspîndiră pe cîmpie; în coroanele lor trăiau şopîrle scotînd nişte zgomote asemănătoare ciripitului.

Către sfîrşitul secolului, o ceată de zdrenţăroşi înveşmîntaţi altădată în piei, se năpusti dinspre vest asupra oraşului, mînînd nişte vaci de lapte pipernicite. În cele din urmă fură ucişi sau alungaţi, dar nu mai înainte ca toate cirezile locale să contracteze un parazit vicios. Au fost aduşi de urgenţă veterinari din oraşul comercial situat la nord, dar nu s-a putut face mare lucru. Familiile din vecinătatea craterului plecară spre alte meleaguri şi timp de cîteva zeci de ani regiunea rămase ca şi pustie pînă cînd vitele unui nou neam reapărură în cîmpie şi sătucul din interiorul craterului fu repopulat. În tot acest timp, în porţiunea aridă din centru continua să apară în fiecare an monstrul, devenit acum un fenomen acceptat de toată lumea din ţinut. Mai mult de-atît, în cîteva rînduri sosiră, cu misiunea de observare a lui, chiar şi nişte patrule ale îndepărtatei Autorităţi Nordice.

Aşezarea din cuprinsul craterului înflori continuu, extinzîndu-se apoi şi pe cîmpurile unde mergeau vitele la păscut. După o vreme, o parte a vechiului crater fu transformată în parc al oraşului şi o industrie turistică sezonieră, aflată încă în fază incipientă, începu să se dezvolte vertiginos, bazîndu-se pe atracţia exercitată de apariţiile anuale ale monstrului. Orăşenii închiriau camere în perioadele respective şi prin tavernele de la faţa locului începuseră să apară deja diverse relicve ale monstrului, toate absolut „autentice”!

Mai multe curente religioase, toate bazate pe existenţa monstrului, au fost fondate în această perioadă. Unele susţineau că ar fi vorba de un diavol sau un suflet condamnat să apară mereu pe Pămînt pentru ispăşirea catastrofei ce avusese loc în urmă cu două secole. Altele credeau că lucrul sau fiinţa aceea, ce-o fi fost ea, era un soi de mesager al cărui urlet prevestea fie Judecata de Apoi, fie ajutorul acordat credincioşilor. O sectă foarte zgomotoasă în manifestări susţinea învăţătura conform căreia apariţia exprima conduita morală a locuitorilor oraşului în anul precedent. Aceeaşi sectă cerceta minuţios în cadrul fiecărei apariţii anuale schimbările care ar fi putut fi interpretate drept semne bune sau rele. Era considerată norocoasă sau periculoasă, după caz, atingerea vreunei persoane de către

pulberea înălţată odată cu ivirea monstrului. În fiecare generaţie, cel puţin cîte un băiat încerca să izbească monstrul cu un par, alegîndu-se de obicei doar cu braţul rupt sau cu rolul principal într-o poveste palpitantă, care cucerea pentru o vreme tavernele. A bombarda monstrul cu pietre sau cu alte obiecte devenise un sport foarte popular, chiar dacă pe de altă parte, timp de cîţiva ani buni, oamenii înălţau rugăciuni fierbinţi monstrului şi-i aduceau în mod sistematic flori. Odată, un grup oarecare încercă chiar să-l prindă într-o plasă, dar fu dat peste cap de vaporii emanaţi în momentul apariţiei colosului, bineînţeles, cu tot cu plasă. Zona însăşi fusese ţinută mult timp la distanţă, în mijlocul parcului.

În ciuda tuturor acestor lucruri, monstrul îşi continua în fiecare an şirul apariţiilor violente şi enigmatice, răcnind inaccesibil, cu trupul răşchirîndu-se furios, dar totuşi nemişcat.

La apropierea celui de-al patrulea secol al noii ere deveni evident că monstrul se transforma încetul cu încetul. Cînd apărea la suprafaţă nu mai era acum întins la pămînt, ci avea un braţ şi unul dintre picioare îndreptate în sus, într-un gest nărăvaş şi nestăpînit, ca şi cum ar fi biciuit pe cineva. Pe măsură ce anii se scurgeau, începu să se schimbe tot mai repede, iar la sfîrşitul secolului se înălţase deja într-o atitudine chircită, contorsionată, cu braţele zvîrlite în afară, ca şi cum l-ar fi surprins îngheţul în timpul unei mişcări de întoarcere. Răcnetul său, de asemenea, părea oarecum diferit ca tonalitate, iar solul, în urmă-i, fumega tot mai intens.

Toţi simţiră atunci deosebit de clar că omul-monstru era pe cale să înfăptuiască ceva deosebit, o manifestare oarecum definitivă şi, drept urmare, o serie de dezastre naturale şi de miracole oferiră suport unei credinţe viguroase, promulgînd tocmai această doctrină. Mai mulţi conducători religioşi călătoriră spre oraş pentru a fi martorii apariţiilor.

Cu toate acestea, deceniile trecură şi omul-monstru nu făcu nimic altceva decît să se răsucească uşor pe loc, astfel că acum apărea aidoma *cuiva* pe cale să alunece, în vreme ce se trage înapoi, clătinîndu-se din cauza vijeliei care-l izbeşte din faţă. Desigur însă că nu se simţea nici urmă de vînt şi, de fapt, atunci, climatul general era liniştit şi nimic nu avea cum să-l modifice.

Pe la începutul celui de-al cincilea secol, socotind după

Noul Calendar, trei patrule de cercetare ale Autorităţii Centralei din Nord sosiră în regiune cu scopul mărturisit de a observa şi studia monstrul. Un mecanism permanent de înregistrare fu înălţat în locul magic, după ce - bineînţeles - locuitorii oraşului primiră asigurarea că nici o ştiinţă cumplită nu era implicată în aceasta. Un tînăr de prin partea locului fu învăţat să opereze mecanismul pe care-l abandonă însă, cînd prietena lui o şterse cu altul. Un voluntar se oferi să-l înlocuiască. În acea perioadă, aproape toată lumea era convinsă că arătarea e un om sau, cel puţin, fantoma unui om. Băiatul care mînuia înregistratorul şi încă vreo cîţiva inşi, incluzînd aici şi pe profesorul şcolii de mecanici-înregistratori, o menţionară cu denumirea generică de „Omul John”. În zecile de ani care urmară, starea drumurilor se amelioră simţitor; se dezvoltară toate formele de turism şi se vorbea despre construcţia unui canal prin care să fie adusă apă din Rîul Şerpilor.

Şi iată că într-o dimineaţă de mai de la sfîrşitul celui de-al cincilea secol o tînără familie cocoţată într-o trăsurică cu două roţi, verde şi rapidă, la care era înhămat un măgăruş, sosi hurducîndu-se pe drumul înalt ce ducea de la Sandreas Rift Range către sud-vest. Fata avea pielea aurie şi sporovăia într-un grai neobişnuit, în care nu se auzise niciodată vorbindu-se despre Omul John, de la apariţia lui încoace. Cu toate acestea, cuvintele ei răsunaseră probabil la fel de-a lungul întregii istorii, indiferent de timpul, locul şi limba în care fuseseră rostite.

— Oh, Serli, sînt atît de bucuroasă că facem excursia asta acum! Vara viitoare voi fi atît de ocupată cu copilul!

La care Serli replica aşa cum fac adesea tinerii soţi şi astfel, tot vorbind, ajunseră, în tropăitul lin al măgăruşului, la hanul din oraş. Acolo îşi lăsară brişca şi bagajele şi porniră în căutarea unchiului fetei, care-i aştepta în oraş. A doua zi era data apariţiei anuale a Omului John şi unchiul Laban venise din partea Muzeului de Istorie MacKenzie pentru a face anumite observaţii ştiinţifice şi a încheia anumite înţelegeri.

Îl găsiră stînd de vorbă cu instructorul şcolii de mecanici, care se ocupa de asemenea şi cu înregistrări la locul apariţiei monstrului. Unchiul Laban îi cără pe toţi cu el la primăria oraşului, unde urmau să se întîlnească cu cîteva căpetenii ale credincioşilor din oraş. Primarul nu fu surprins de calitatea vizitatorilor, ba chiar îi luă partea unchiului Laban în încercarea

acestuia de a obţine acordul - din partea sectanţilor inflexibili - pentru o interpretare laică a monstrului, susţinută dealtfel şi de Muzeul MacKenzie. Lucru devenit cu atît mai uşor cu cît înfocaţii credincioşi nu se puteau suferi unii pe alţii. Apoi, văzînd cît de drăguţică era nepoata, primarul îi luă la el acasă pentru dejun.

Cînd se întoarseră la han, pentru a înnopta, clădirea era înţesată cu turişti.

— Ei, poftim! zise unchiul Laban. Tocmai îmi ziceam că e vorba de ceva neînsemnat, nepoată. Şi cînd colo, uite ce greutate atribuie femeiuşca asta de Morsha unei prostii sfinte! Serli, flăcăul meu, reveni el, ştiu că ai de pus o groază de întrebări. Aşa încît lasă-mă să-ţi înmînez această carte; este ghidul pe care l-am dat să-l vîndă. Mîine dimineaţă voi răspunde tuturor întrebărilor în legătură cu el. Şi dispăru în taverna arhiplină.

Serli şi mireasa lui luară cu ei sus broşura, intenţionînd să o citească în pat, dar bineînţeles că doar a doua zi dimineaţa, la micul dejun, avură timp s-o facă aşa cum trebuia.

„Tot ceea ce se cunoaşte în legătură cu John Delgano, citi Serli cu gura plină, provine din două documente donate de fratele său, Carl Delgano, arhivelor Muzeului MacKenzie, în primii ani de după holocaust. Pune-mi şi nişte miere pe prăjitura asta, Mira, porumbiţa mea. Urmează transcrierea cuvînt cu cuvînt a documentelor; relatează Carl Delgano: Nu sînt inginer sau astronaut, ca John. Ţineam un magazin de repere electronice în Salt Lake City, în timp ce John fusese antrenat să devină pilotul unei nave spaţiale; nu călcase însă niciodată în spaţiu, criza economică îndepărtînd toate astea din actualitate. Aşa încît intrase în legătură cu acel grup comercial care închiriase o parte din instalaţiile de la Bonneville. Tipii îşi doreau un om pentru un anume fel de teste dificile în vid absolut; asta-i tot ce ştiu despre ocupaţia lui de-atunci. John şi nevastă-sa s-au mutat la Bonneville, dar continuam totuşi să ne întîlnim de mai multe ori pe an; nevestele noastre erau ca nişte surori. John avea doi copii: Clara şi Paul.

Apoi, în iarna care a urmat, John şi ai lui au venit la noi de Crăciun şi el mi-a spus că obţinuseră ceva nou. O deplasare temporară, aşa o numea el; un soi de efect-timp. Era într-adevăr surescitat. Spunea că şeful lui ajunsese un tip de genul savantului ţicnit. Idei mari. De fiecare dată cînd cineva părăsea

un proiect îl prelua el, adăugîndu-i noi şi noi unghiuri de vedere. La fel se întîmpla şi cu echipamentele: le închiria el. Nu, nu ştiu care era compania-mamă - poate vreun consorţiu de asigurări, doar avea numai bani peşin, nu-i aşa? Bănuiesc că-şi cheltuiau gologanii plătind ca să arunce o privire în viitor; pare plauzibil. Oricum, John a plecat; dus a fost, da, da, dispărut fără urmă. Iar Katherine era speriată de-a binelea! Normal! Îşi crease despre el o imagine falsă, ştiţi, cam în genul lui H.G. Wells - o plimbare nestingherită prin cine ştie ce viitor aiurea. John, de fapt, îi spusese că nu este deloc aşa. Tot ce sperau să obţină era aidoma unei pîlpîiri, timp de o secundă sau două. Dar ce de complicaţii! Da, da, Mira, purceluşul meu mîncăcios, dă-mi şi mie ceva fierbinte de băut. Cititul este o muncă după care ţi se face sete... Aşa...

Îmi amintesc că l-am întrebat: şi cu mişcarea Pămîntului cum rămîne? Vreau să spun că ai putea să te întorci într-un alt loc, nu-i aşa? Mi-a răspuns că ei prevăzuseră totul. O traiectorie spaţială... Katherine era atît de speriată că el s-ar putea pierde, căzînd cine ştie unde!... John însă i-a spus: nu-ţi fie teamă, am să mă întorc acasă. Dar nu s-a mai întors. Nu că asta ar mai fi schimbat cu ceva situaţia, desigur. Oricum, totul fusese ras de pe faţa pămîntului. Inclusiv Salt Lake City. Dacă mă mai aflu acum, aici, este pentru simplul motiv că pe 29 aprilie am plecat la Calgary, să-mi văd mama. Iar pe 2 mai, lumea s-a năruit. Pe voi, cei de la MacKenzie, v-am găsit abia prin iulie. Sigur, aş putea la fel de bine să rămîn aici, dar... Cam asta-i tot ce ştiu despre John. Asta şi faptul că era un băiat a-ntîia. Iar dacă de la accidentul acela a pornit totul, el în nici un caz nu e de vină.

Al doilea document... Pentru numele iubirii, mămico, chiar trebuie să citesc toate astea? Ei bine, atunci am s-o fac; dar mai întîi vreau un pupic, doamnă! Şi de ce trebuie să ai aerul acesta de nepătruns?... Al doilea document. Datat anul 18, Stil Nou, scris de Carl... vezi străvechiul scris de mînă, porumbiţa mea bucălată? Ei, gata, gata, am înţeles...

Scris în craterul de la Bonneville. L-am văzut pe fratele meu, John Delgano. Cînd am ştiut că am boala radioactivă am venit aici pentru a arunca o ultimă privire asupra locurilor de odinioară. La Salt Lake City totul e încă fierbinte. Aşa încît am călătorit încoace, spre Bonneville. Puteţi vedea craterul aflat acum pe locul unde altădată se întindeau laboratoarele;

deasupra, a crescut iarba. Aici lucrurile stau cu totul altfel, nu există radioactivitate, ca atare filmele fotografice mi-au rămas neatinse. În mijlocul găurii există o pată circulară, aridă. Nişte indieni mi-au spus că un monstru se iveşte de acolo în fiecare primăvară. L-am zărit eu însumi, la cîteva zile după ce sosisem acolo, dar era prea departe ca să disting ceva ca lumea, cu excepţia faptului că era vorba despre un om, am fost sigur de asta. Era îmbrăcat în costumul de vid. Am fost surprins de zgomote şi praf. Totul s-a petrecut cît ai clipi, îmi imaginez că e foarte aproape, ca distanţă în timp, ziua de 2 mai, bineînţeles după vechiul calendar.

Aşa că am rămas acolo încă un an, pînă cînd ieri a apărut din nou. Mă instalasem pe partea unde-i apărea de obicei faţa şi i-am putut zări chipul prin viziera căştii. E într-adevăr John. Cu excepţia unei răni uşoare, în rest pare teafăr. Totuşi, am văzut că avea sînge pe buze şi costumul sfîşiat într-un loc. Stătea întins la pămînt. Nu s-a mişcat de loc în timp ce-l priveam, apoi s-a înălţat un praf învîrtejit, ca atunci cînd un om cade cu spatele de ţărînă, fără să poată schiţa o mişcare. Ţinea ochii deschişi, ca şi cum ar fi privit undeva, în depărtare. Nu înţeleg cum vine chestia asta absolut deloc, dar oricum e John în carne şi oase, nu o fantomă. A fost exact în aceeaşi poziţie de fiecare dată şi tot de fiecare dată s-a auzit un plesnet amplu ca de tunet şi imediat după asta un sunet asemănător unei sirene. Şi mirosea a ozon şi a fum. Am simţit cum mă trece un fior.

Ştiu că e vorba de John şi cred că mai trăieşte încă. Acum trebuie să plec să duc înapoi acest document, cît încă mai pot umbla. Bănuiesc că se va găsi cineva care să vină aici şi să vadă totul. Şi poate că-l veţi ajuta cumva şi pe John. Semnat, Carl Delgano.

Aceste documente au fost păstrate de grupul MacKenzie pentru o perioadă de cîţiva ani - etcetera, prima tipărire - etcetera, numărul arhivelor, numele analiştilor - etcetera, etcetera...” Foarte bine! Acum a venit timpul să ne întîlnim cu unchiul tău, bucăţica mea, drept pentru care vom coborî scările la iuţeală!

- Nu, Serli, eu am să te aştept jos, în hol, spuse Mira, prudentă.

* * *

Cînd pătrunseră în parcul oraşului, unchiul Laban tocmai dirija instalarea, în faţa gardului ce împrejmuia locul apariţiei Omului John, a unei mari plăci comemorative, confecţionată din durit. Placa fusese acoperită cu o pînză, în aşteptarea clipei în care avea să aibă loc dezvelirea oficială. Pînă atunci însă locuitorii oraşului, turiştii şi copiii înţesaseră aleile parcului şi un cor bisericesc cînta sub cupola chioşcului de vară. Dimineaţa deveni rapid fierbinte. Vînzători ambulanţi făceau comerţ cu îngheţată, cu jucărioara din paie, reprezentînd monstrul, cu flori şi confetti purtătoare de noroc, ce urmau să-i fie aruncate în momentul apariţiei. În apropiere, stătea un grup religios înveşmîntat în robe negre; membrii lui aparţineau bisericii pocăite aflate în spatele parcului. Pastorul grupului îndrepta priviri sumbre către mulţime şi în special spre unchiul Mirei.

Trei străini cu înfăţişare scorţoasă, care fuseseră văzuţi şi la han, sosiră la faţa locului, prezentîndu-se unchiului Laban drept observatori din partea Autorităţii Centrale din Alberta. Intrară apoi în cortul care fusese înălţat deasupra împrejmuirii, purtînd cu ei mai multe instrumente, la care locuitorii oraşului se uitară chiorîş.

Profesorul de mecanică termină cu organizarea unui cordon de studenţi, care aveau să protejeze placa comemorativă de inaugurare înainte de vreme şi Mira, Serli şi Laban pătrunseră, la rîndul lor, în cort. Era mult mai cald înăuntru. În jurul unei alte îngrădituri, de vreo douăzeci de picioare diametru, se găseau aşezate în cerc mai multe bănci. În interiorul ţarcului, pămîntul era golaş şi părea de curînd răscolit. Mai multe buchete de flori şi ramuri înflorite de poinciana[1] fuseseră rezemate de gardul împrejmuitor. Dincolo de acesta, se afla doar un singur lucru; o bucată de gresie neşlefuită, avînd gravate pe ea o serie de semne ciudate.

Nici nu intraseră bine, că o fetiţă se repezi spre deschizătura gardului, dar fu alungată de acolo cu ţipete şi vorbe răstite. La rîndul lor, „oficialii” din Alberta moşmondeau ceva pe una din părţile laterale ale împrejmuirii, unde fusese montată o cutie de captat imagini.

— Oh, asta nu! mormăi unchiul Mirei, în vreme ce unul dintre „oficiali” sări peste gard, şi se apucă să ridice un trepied chiar în acel loc. Îi ajustă înălţimea şi un imens mănunchi de

[1] Arbore tropical cu frunze roşii, strălucitoare (n. trad.)

filamente subţiri şi ramificate, asemenea unui pămătuf, înflori dintr-o dată, zbîrlindu-se, în centrul zonei.

— Oh, nu! spuse din nou unchiul Laban. De ce nu-l lasă oare în pace?

— Încearcă să adune pulbere de pe costumul lui, nu-i aşa? întrebă Serli.

— Aşa e, au înnebunit. Spune-mi, ai avut timp să citeşti ce ţi-am dat aseară?

— Desigur, răspunse grăbit Serli.

— Aăă... oarecum, adăugă, la rîndul ei, Mira.

— Atunci ştiţi ce s-a întîmplat. Ştiţi că a căzut încercînd să-şi controleze propria - hai să-i spunem aşa - viteză. Încercînd să încetinească. Trebuie că l-a cuprins somnul sau a făcut un pas greşit. Noi toţi eram foarte aproape de el cînd şi-a pierdut punctul de sprijin şi a început să cadă. Dar ce anume a provocat acea cădere? Să se fi împiedicat de vreunul dintre noi? Laban privi la Mira şi apoi la Serli, cu o expresie extrem de serioasă. Cum v-ar place să ştiţi că voi sînteţi aceia care l-au făcut să cadă pe John Delgano?

— Ooh, zise Mira, neîncrezătoare. Şi repetă: Oh!

— Vrei să spui, spuse Serli, că acela care l-a făcut să cadă a cauzat toată această... această...

— Posibil, zise Laban.

— Stai puţin, se încruntă Serli. Bine, el a căzut. Ori altcineva l-a determinat s-o facă - vreau să spun că a fost **silit** să se împiedice sau aşa ceva. Dacă însă el n-ar fi căzut, trecutul ar fi fost cu totul altul, nu-i aşa? N-ar fi existat nici catastrofa, nici...

— Posibil, repetă Laban. Dumnezeu ştie!... Tot ceea ce eu ştiu, este că John Delgano şi spaţiul care-l înconjoară constituie cea mai lipsită de stabilitate, mai greu de controlat şi mai puternic încărcată energetic zonă de pe întregul Pămînt şi să mă ia dracu’ dacă sînt în stare să cred, chiar şi pentru un singur minuţel, că se va găsi cineva în stare să-l străpungă cu un băţ.

— Hei, Laban, acum poţi să vii!

Unul dintre oamenii din Alberta se apropie de ei, zîmbind.

— Colectorul nostru de praf n-ar putea să pună piedică nici măcar unui ţînţar. E vorba doar de nişte microfilamente sticloase.

— Praf din viitor, bodogăni Laban. Ce-o să vă spună el?

Că viitorul conţine şi praf?

— Dacă am putea obţine măcar o urmă a lucrului pe care-l ţine în mînă...

— Un lucru pe care-l ţine în mînă?! întrebă Mira. Serli începu să frunzărească grăbit paginile broşurii.

— Am fost nevoiţi să îndreptăm spre el un analizator de înregistrări. Albertanul îşi coborî vocea, privind grijuliu în toate părţile, apoi continuă: Un spectroscop. Ştim că are ceva în mînă. Sau, în tot cazul, *a avut*. Dar niciodată pînă acum n-am obţinut o interpretare corectă, aparatul a fost stricat în mai multe rînduri.

— Toţi oamenii ăştia lovindu-l, încercînd să pună mîna pe el, murmură Laban. Şi voi...

— **Zece minute**! răcni un individ într-un megafon. Prieteni şi voi, străini, ocupaţi-vă locurile!

Credincioşii cei pocăiţi se înşiruiră toţi de aceeaşi parte, intonînd o străveche incantaţie: „mi-sericordia, ora pro nobis”.

Atmosfera se încărcă dintr-o dată de tensiune. În marele cort totul devenise acum prea strîmt; pe deasupra, mai era şi zăpuşeală. Un funcţionar de la primărie se strecură prin mulţime, făcîndu-le semn, lui Laban şi însoţitorilor săi, să-l urmeze şi să-şi ocupe locurile de onoare, de la nivelul al doilea al tribunei „din faţă”. Drept înaintea lor, lîngă împrejmuire, unul dintre fruntaşii pocăiţilor se ciorovăia cu un oficial albertan asupra dreptului celui din urmă de a ocupa spaţiul pe care se afla înregistratorul, ştiut fiind faptul că singuri pocăiţii aveau dreptul şi datoria să privească în ochii Omului John.

— Chiar poate să ne vadă? îşi întrebă Mira unchiul,

— Încearcă să clipeşti din ochi, îi spuse Laban. O nouă scenă, odată cu fiece nouă închidere a pleoapelor, asta e ceea ce vede el. Fantasmagorie! Clipit, clipit, clipit - şi tot aşa, dumnezeu ştie pînă cînd!

— Mi-sere-re, pec-cavi, cîntau pocăiţii. O voce de soprană necheza: Şi fă să nu se oprească asupra noaaastră, roşul păcaaatului!

— Ăştia cred că tuburile lui de oxigen devin roşii din cauza sufletelor lor, chicoti Laban. Oricum, vor trebui să se mulţumească cu păcatul încă multă vreme: John Delgano are o rezervă de oxigen suficientă pentru cinci secole, dacă nu chiar şi mai mult, timp după care ar fi trebuit să se întoarcă. La o jumătate de secundă din timpul său *de acolo* corespund în

timpul nostru cinsprezece minute. Ştim, din urmele audibile pe care le lasă, că respiră încă, mai mult sau mai puţin normal, şi mai ştim că rezerva lui de aer a fost iniţial de douăzeci de minute. Aşa încît indivizii ăia de colo nu şi-ar găsi „salvarea” decît în jurul anului şapte sute. Dacă, bineînţeles, vor trăi pînă atunci.

— **Cinci minute**! Ocupaţi-vă locurile, oameni buni! Vă rugăm luaţi loc, pentru ca toată lumea să poată vedea. Luaţi loc, fraţilor!

— Se zvoneşte că-i vom auzi vocea prin difuzorul costumului, şopti Serli. Ştii ce spune?

— Ai auzit de urletul care bubuie de douăzeci de ani încoace, şopti la rîndu-i Laban. Înregistratoarele au reconstituit un grup de sunete, un fel de 'ate', probabil o parte a unui cuvînt din vechime. Dă secolele înapoi şi-ţi va fi uşor să traduci totul.

— Ar putea fi un mesaj?

— Cine ştie? Ar putea fi, de exemplu, cu cuvînt ca 'dreptate' sau 'greutate'. Ori poate că spune 'eternitate'. Cine ştie?!... Poate fi orice.

Cortul se cufundase acum în tăcere. Un puşti gras de lîngă îngrăditură începu să plîngă. Fu tras înapoi şi aşezat pe o pătură. Imediat, în semn de iertare, murmuratul unor rugăciuni se înălţă în aerul încins. Fracţiunea religioasă numită Bucuria Sfîntă, aşezată în partea cea mai îndepărtată a cortului, îşi agită foşnind încetişor buchetele de flori.

— De ce nu ne potrivim ceasurile după el?

— N-avem cum. El se conduce după timpul sideral.

— **Încă un minut**!!

În mijlocul tăcerii, vocile credincioşilor se înălţau abia perceptibile. De afară, răsună cotcodocitul unei găini. În centrul cortului, zona apariţiei arăta absolut normal, doar filamentele argintate ale înregistratorului fremătau cu delicateţe, deasupra ei, în ritmul sacadat al respiraţiei cîtorva sute de plămîni. Un al doilea înregistrator, neobservat, putea fi auzit cum ticăie slab.

Timp de zeci de secunde aproape interminabile, nimic nu se întîmplă.

Apoi, în aer păru să se înfiripe un bîzîit metalic. În acelaşi moment, Mira percepu urma unei mişcări fugare în stînga sa.

Zumzăitul crescu, transformîndu-se curînd într-o pulsaţie sonoră, sfîrşită brusc printr-o ciudată tăcere. După care totul se

petrecu pe neaşteptate.

Sunetul explodă pur şi simplu deasupra celor prezenţi, acoperind dintr-un singur şoc întreaga scară audibilă. Aerul fu sfîşiat de parcă ceva s-ar fi rostogolit, năruindu-se prin spaţiu. Fu apoi scrîşnetul, un muget tînguitor şi...

Iată-l acolo!!!

Solid, enorm - un om enorm într-un costum monstruos, capul îi era un glob de bronz mat, cu o parte transparentă acoperind o faţă umană. O pată întunecată i se zărea pe gura deschisă. Avea o poziţia imposibilă, cu picioarele încordate dinainte spre înapoi, ca pentru a-şi susţine spatele, cu braţele parcă îngheţate într-o răsucire asemănătoare unei trombe. Şi cu toate că ai fi zis că execută o mişcare frenetică spre înainte, nimic nu se mişca. Doar un picior i se curbase uşor, atîrnînd în gol...

... Şi după aceea dispăruse, pur şi simplu se volatilizase, într-un plesnet asurzitor, lăsînd doar o imagine incredibilă care se încăpăţîna să persiste în sutele de perechi de ochi holbaţi a mirare. Aerul trosni, cutremurîndu-se, pulberea se ridică şi se amestecă de-a valma cu fumul.

„Oh, oh, Doamne!” bolborosi Mira, aproape neauzit, cu mîinile încleştate de braţul lui Serli. Ici-colo, voci sugrumate începură să se vaite. „M-a văzut, m-a văzut!” ţipa altundeva, cu glas strident, o femeie. Cîţiva inşi năuciţi îşi zvîrliră punguţele cu confetti spre norul de praf în care nu se mai afla nimic; cei mai mulţi uitară însă cu totul de confetti. Copiii se puseră la rîndul lor pe zbierat. „M-a văzut!” continua să răcnească isteric femeia, „m-a văzut!” „Roşu, oh, Doamne, mulţumescu-ţi ţie!” intona o voce joasă de bărbat.

Mira îl auzi pe unchiul Laban înjurînd furios şi privi din nou spre arena îngrădită. Prin praful care se aşeza, putea vedea trepiedul aparatului de înregistrat, căzut chiar în centru. Un dîmb prăfos se formase deasupra - erau flori acoperite de ţărînă. Cea mai mare parte a picioarelor trepiedului dispăruse sau fusese topită. În capăt, pe filamente, nu se zărea nimic deosebit.

— Vreun idiot blestemat a aruncat cu flori în el. Haideţi, să ieşim afară.

— Erau sub el, s-a împiedicat de ele? întrebă Mira, înghesuindu-se în mulţime.

— Chestia aia pentru oxigen încă mai era roşie, spuse şi

Serli, peste capul ei. Nu ţi-a folosit la nimic excursia asta, nu-i aşa, Laban?

— Ssst!

Mira surprinse privirea întunecată a pastorului pocăiţilor. Se înghiontiră să iasă pe poarta împrejmuirii exterioare, trezindu-se în parcul luminat de soare, plin de voci exclamînde, pălăvrăgind zgomotos, în acelaşi timp din cauza excitării şi a uşurării.

— A fost teribil, suspină Mira. Nu m-am gîndit niciodată că e vorba de un om viu. Fiindcă asta este, nu? - cel puţin *acolo*. Dar de ce nu-l putem ajuta? Şi oare să-i fi pus noi piedică?

— Nu ştiu, nu cred totuşi s-o fi făcut noi, murmură unchiul ei. Stăteau acum lîngă monument, aşezaţi pe iarbă, făcîndu-şi vînt. Pînza ce acoperea placa comemorativă era încă la locul ei.

— Am schimbat cumva trecutul? rîse încetişor Serli, privind-o cu ochi de îndrăgostit pe nevastă-sa. Era deosebită şi el se întrebă deodată de ce poartă asemenea cercei nepotriviţi. Apoi îşi aminti că tot el i-i dăduse, în satul acela indian prin care trecuseră.

— Dar nu e vorba de oamenii din Alberta, zise Mira. Părea obsedată de o idee. Mă refeream realmente la flori. Îşi şterse fruntea cu palma.

— Mecanică sau superstiţie? chicoti Serli. Cine este vinovată - iubirea sau ştiinţa?

— Ssst! Mira aruncă o privire nervoasă în jur. Florile însemnau dragoste, bănuiesc... Mă simt atît de ciudat. Şi mai e şi cald... Oh, mulţumesc!

Unchiul Laban reuşise să atragă atenţia unui vînzător de îngheţată.

Oamenii vorbeau acum cu voce normală şi corul îşi schimbă registrul, intonînd acum un cîntec vesel, în vreme ce de cealaltă parte a parcului un şir de vizitatori îşi aştepta rîndul pentru a-şi înscrie numele în cartea de onoare. La intrarea în parc, apăru primarul, conducînd un grup în susul aleii străjuite de bougainvillieri, la ceremonia dezvelirii monumentului.

— Ce scrie pe piatra aceea de la picioarele **lui**? întrebă Mira. Serli îi arătă ghidul cu fotografia stîncii lui Carl şi cu inscripţia de pe ea, tradusă dedesubt: BUN VENIT ACASĂ, JOHN.

— Mă întreb dacă o poate vedea.

Primarul, în picioare, era pe punctul de a-şi începe

discursul.

... Mult mai tîrziu, cînd mulţimea se împrăştiase care încotro, monumentul rămase părăsit pradă întunericului, etalîndu-şi în lumina lunii inscripţia de pe el, scrisă în limba acelui timp şi acelui loc:

„ÎN ACEST LOC APARE ÎN FIECARE AN SILUETA MAIORULUI JOHN DELGANO, PRIMUL ŞI SINGURUL DINTRE OAMENI CARE A CĂLĂTORIT VREODATĂ PRIN TIMP.

MAIORUL DELGANO A FOST TRIMIS ÎN VIITOR CU CÎTEVA ORE ÎNAINTEA HOLOCAUSTULUI DIN ZIUA 'O'. TOATE CUNOŞTINŢELE ASUPRA MIJLOACELOR PRIN CARE S-A FĂCUT ACEASTĂ TRIMITERE SAU PIERDUT, PROBABIL PENTRU TOTDEAUNA. SE CREDE CĂ A AVUT LOC UN ACCIDENT, CARE L-A PROIECTAT ÎN TIMP MULT MAI DEPARTE DECÎT SE INTENŢIONA. UNII ANALIŞTI SE HAZARDEAZĂ CHIAR ÎN A AFIRMA CĂ E POSIBIL CA EL SĂ MEARGĂ ÎN TIMP PÎNĂ LA CAPĂTUL UNUI INTERVAL DE CINCIZECI DE MII DE ANI. AJUNGÎND L.A ACEA DESTINAŢIE NECUNOSCUTĂ, SE PARE CĂ MAIORUL DELGANO A FOST RECHEMAT SAU S-A ÎNCERCAT SĂ FIE RECHEMAT, PE ACEEAŞI DIRECŢIE A SPAŢIULUI ŞI A TIMPULUI PE CARE FUSESE TRIMIS. TRAIECTORIA SA A FOST CONCEPUTĂ CA PLECÎND DIN PUNCTUL PE CARE-L VA OCUPA SISTEMUL NOSTRU SOLAR ÎNTR-UN MOMENT DIN VIITOR ŞI ESTE TANGENTĂ LA ARCUL ELICOID COMPLEX PE CARE-L DESCRIE PĂMÎNTUL ÎN JURUL SOARELUI.

MR. DELGANO APARE ÎN ACEST LOC ÎN MOMENTUL PRECIS DIN CURSUL UNUI AN ÎN CARE TREIECTORIA SA INTERSECTAZĂ ORBITA PLANETEI NOASTRE ŞI SE PARE CĂ ÎN APARENŢĂ EL AR FI CAPABIL SĂ ATINGĂ PĂMÎNTUL ÎN ACESTE CLIPE. DIN MOMENT CE NICI O URMĂ A TRECERII SALE PRIN VIITOR NU S-A MANIFESTAT PÎNĂ ACUM, SE CREDE CĂ SE ÎNTOARCE PE CĂI DIFERITE DECÎT CELE PRIN CARE A FOST TRIMIS. EL TRĂIEŞTE ÎN PREZENTUL NOSTRU. TRECUTUL NOSTRU ESTE VIITORUL LUI, IAR VIITORUL NOSTRU NU ESTE PENTRU EL DECÎT TRECUTUL. TIMPUL APARIŢIILOR SALE ESTE COMUTAT GRADAT ÎN TIMPUL SOLAR, ASTFEL ÎNCÎT SĂ CONVEARGĂ ÎN MOMENTUL ACELUI II. 53,6 DIN 2 MAI 1989, STIL VECHI, SAU ALTFEL ZIS, ORA ZERO.

EXPLOZIA CARE ACOMPANIAZĂ ÎNTOARCEREA ÎN PROPRIUL SĂU TIMP ŞI LOC POATE FI CAUZATĂ DE UNELE ELEMENTE ALE TRAIECTORIEI SALE ÎN TRECUT, ADUSE CU EL ÎN

PROPRIA LOR EXISTENŢĂ ANTERIOARĂ. SE ŞTIE ÎN MOD SIGUR CĂ ACEASTĂ EXPLOZIE A GRĂBIT HOLOCAUSTUL MONDIAL CARE A PUS CAPĂT PENTRU TOTDEAUNA EREI ŞTIINŢELOR PERICULOASE.

* * *

Cădea, pierzîndu-şi şi controlul, eşuînd în lupta împotriva teribilului impuls pe care-l primise, luptîndu-se cu picioarele sale umane care i se zguduiau în rigiditatea neomenească a costumului ca o armură, cu tălpile frigîndu-l, acum instabile şi lipsite de forţa de frînare, lupta, deschizîndu-şi drum pe măsură ce apăreau fulgerările, alternanţa aspră, insuportabilă, a luminii cu întunericul, care-l însoţise pe tot parcursul drumului, pocnetul aerului îngroşîndu-se şi subţiindu-se de armura costumului, pe măsură ce aluneca, glisa, cădea prin spaţiul acela care era timpul, frînînd cu disperare ca şi cum atingerea pămîntului i-ar fi izbit picioarele cu o lovitură de ciocan, picioarele, numai ele mai contau acum, numai să încetinească şi să rămînă pe traiectorie - şi zguduitura, semnalul luminos care devenea tot mai slab - pe măsură ce se apropia de casă era zvîrlit în afară, cu greu mai putea fi menţinut centrat; devenise, presupunea, mai mult probabil, rana pe care o făcuse în timp se vindeca singură. La început totul fusese atît de compact - o singură rază într-un tunel închis -, se azvîrlise după ea, aidoma unui electrod zburdînd spre anod, îndreptîndu-se sigur pe direcţia acelui extrem de complex, dar unic, vector al posibilităţii vieţii, se azvîrlise şi fusese azvîrlit, ca o proastă dispoziţie răzbătînd printre nişte hohote de rîs, în această respingere îndreptată spre nicăieri, prin care el, John Delgano, nu era de presupus că putea să existe, apoi gaura conducînd spre casă - mergea de-a lungul timpului, de-a lungul spaţiului, pompînd din picioare ca şi cum Pămîntul real, al unui timp ireal, s-ar fi aflat sub el, traseul lui tot atît de sigur ca saltul contorsionat al unui animal spre vizuina lui subterană, el - un şoarece cosmic într-o interstelară, intertemporală cursă către ungherul său, cu greşelile pîndind de peste tot justeţea acestei unice curse, atomii inimii sale, sîngele lui, fiecare casă care plînge cu adevărat - CASĂ! - în timp ce el se conduce pe sine după acea muribundă gaură care parcă respiră, cu fiecare pas mai repede, mai sigur, mai puternic, pînă cînd concurează cu invincibilul impuls urmînd tremurul rostogolit

al Pămîntului, de parcă un om ar putea concura cu un buştean prăvălindu-se într-un torent! Doar stelele rămîneau constante în jurul lui între două fulgerări, privea în jos, pe lîngă picioarele sale, la milioanele de stropi ai Crucii Sudului, ai Triunghiului; odată, de la înălţimea mersului său, riscase o privire cu un secol mai înainte şi văzuse Ursele ieşind parcă, foarte straniu, din Steaua Polară - dar o Stea Polară care nu mai era acum doar simpla sclipire indicatoare de deasupra polului, realiză el, aruncîndu-şi privirea înapoi, la picioarele care-l urmau, şi gîndind: merg acasă, după Steaua Polară, acasă! Încetase să-şi mai amintească unde fuseseră fiinţele, oameni sau animale, şi lucrurile pe care le zărise în imposibilul moment în care existase acolo unde nu putea fi; încetase să mai vadă fulgerările lumii din jurul său, fiecare strălucire diferită, amestecul trupurilor, zidurilor, peisajelor, formelor şi culorilor imediat descifrate - unele pierzîndu-se ca o suflare, altele schimbîndu-se cu susul în jos, într-o harababură - feţele, membrele, lucrurile căutîndu-l febril; nopţile prin care călcase apăsat, în întunericul sau lumina unor ciudate lămpi; adăpostit sau neadăpostit; zilele luminînd brusc lumina soarelui, furtunile, colbul, zăpada, interioarele fără număr şi din nou noaptea, strop cu strop; era acum în plină lumină într-o încăpere, un hol, sau cam aşa ceva; în sfîrşit, m-am apropiat, gîndi el, simtămîntul se schimbă - dar el trebuie să încetinească, să oprească brusc; şi piatra aceea de lîngă picioarele lui, se făcuse de-acum ceva timp de cînd era acolo, ar fi vrut să rişte o privire spre ea, dar nu îndrăznea, era atît de obosit şi aluneca, îşi pierdea controlul, luptîndu-se să ucidă viteza nemiloasă care nu-i permite să încetinească; şi rana îl durea, ceva îl rănise în spate acolo, dăduseră cu ceva, nu ştia cu ce, aşa cum stătea cu spatele la caleidoscopul de feţe, braţe, instrumente, bîrne, secole de creaturi holbîndu-se la el - şi oxigenul care e pe ducă, nici o importanţă, oricum se va sfîrşi, trebuie să se sfîrşească, mergea acasă, acasă! Şi uitase tocmai mesajul pe care încercase să-l strige, sperînd că va fi captat undeva, lucrul acela important pe care-l tot repetase; iar obiectul pe care-l purtase cu el, acum gata, se dusese, se dusese şi camera de luat vederi, ceva i-o smulsese - şi ce-i cu asta, sosise acasă! Acasă! Ah, de-ar putea ucide impulsul ăsta, ar putea sta pe traiectorie, pe direcţia părăsită, ar putea să alunece, să se caţere, să se strecoare, să plutească într-un fel

sau altul în această avalanşă purtîndu-l acasă! Acasă! - şi gîtul îi strigă ACASĂ! - spune KATE! KATE! Şi inima îi strigă, iar plămînii aproape i se risipesc acum, iar picioarele luptă, luptă, fără succes, şi se cramponează şi alunecă şi rezistă, şi glisează, în timp ce cade cu capul în jos, biciuind eterul, împingînd, luptînd cu furtuna dată de năvala timpului, de-a lungul spaţiului, de-a lungul său însuşi, la sfîrşitul celui mai lung drum care a existat vreodată: drumul lui John Delgano întorcîndu-se acasă...

[*Originally published in „Amazing” May 1972*]